

Yazı İşleri

Gnkur.

Harp Tarihi
Bşk.

Harp Tarihi Belgeleri DERGİSİ

Altı ayda bir çıkarılır
(Mart - Eylül)

Basım İşleri

Gnkur.

Basımevi

ANKARA

Yıl: 22

MART 1973

Sayı: 67

Tarih yazmak, yapmak kadar mühimdir.
Yazan, yapana sadık kalmazsa, değişmeyen
hakikat insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır.
ATATÜRK

Cepheye giden bir sahra bataryasının Gnkur. Bşk.m
önünde geçit resmi.

İÇİNDEKİLER :

1. Önsöz
2. Fihrist
3. Tarihi belgeler (1490 - 1501)

ANKARA
Gnkur. Basımevi
1973

MİZANIN

No.	Tarixi	Özet
1480	17 Temmuz 1337	Orduşunu vermiş kurmak için Beylik- lerin belirlenmesi hakkında. Orduşunu ver- mek gereği hakkında Eski Cephe Kom- utanın kararı.
1481	17 Temmuz 1337	Orduşunu vermiş kurmak hakkında. 1. "Orduşunu vermiş kurmak" hakkında kurulmuş kurulların, and kurulların Eski- cephe Kuruluna katılması. Orduşunu ver- mekle ilgili.
1482	18 Temmuz 1337	Mevlânâ Kemal (ATATÜRK) Paşa'nın ordusunda kurulan belirlenmesi ve Eski Cephe Komutanının belirlenmesi.

Ö N S Ö Z

Yayınlanmasına bir süre ara verilmiş bulunan "Harp Tarihi Belge-
leri Dergisi" nin yeniden hazırlanarak hizmete sunulması uygun görül-
müştür.

Başkanlıkça yayınlanan harp tarihi eserlerine ve onların kapsadığı
konulara ışık tutma niteliğindeki belgeleri kamuoyuna açıklamak ve tari-
he mal olan savaşların hangi koşullar içerisinde yapıldığını ve kazanıldı-
ğını belirtmekten büyük yararlar sağlanacağı bir gerçektir.

(67) sayılı bu dergi, Başkanlıkça yeni yayınlanan "Sakarya Öncesi"
eserinin kapsadığı 25 Temmuz - 22 Ağustos 1337 (1921) tarihleri arasın-
daki devreye ait askerî olaylarla onlara paralel politik görüşlere ait bel-
geleri ihtiva etmektedir.

Yeniden hizmete giren "Harp Tarihi Belgeleri Dergisi" bundan böy-
le altı ayda bir yayınlanacak ve yeni kuşakların konuyu kolayca izleyebil-
meleri için her belgenin orijinallerinden ayrı, bir de sadeleştirilmiş metni
eklenecektir.

ATIF ERÇİKAN
Korgeneral
Harp Tarihi Başkanı

BELGENİN

No.	Tarihi	Özeti
1490	17 Temmuz 1337	Ordunun varlığını korumak için Seyitgazi'de belirtilen tehlikenin doğusuna geçmek gereği hakkında Batı Cephesi Komutanının önerisi.
1491	17 Temmuz 1337	Düşmanın güttüğü maksat karşısında, 1 nci ve 3 ncü Gruplar Bölgesinde en az kuvvet bırakılarak, asıl kuvvetlerin Eskişehir - Ayvacık hattı doğusunda toplanmasına dair.
1492	18 Temmuz 1337	Mustafa Kemal (ATATÜRK) Paşa'nın muharebe durumu hakkında sorusu ve Batı Cephesi Komutanının açıklaması.
1493	18 Temmuz 1337	Mustafa Kemal (ATATÜRK) Paşa'nın 11 nci Tümen Komutanına Kırka-Lütfiye doğrultusunda alınması gerekli tertipler üzerine uyarısı.
1494	18 Temmuz 1337	Batı Cephesi Komutanının geri çekilme planının uygulanmasında komutan ve subaylara düşen görevler üzerine direktifi.
1495	18 Temmuz 1337	12 nci Grup Komutanının düşmana yapılan karşı taarruz hakkında raporu.
1496	19 Temmuz 1337	Batı Cephesi Komutanının, düşmanın son durumu üzerine Gnkur. Başkanlığına raporu.
1497	1 Ağus. 1337	Yunan Ordusu yanında gözlemci olarak bulunan İtalyan subayının savaş sonucu üzerine mütalaası.
1498	1 Ağus. 1337	Zafer şarkılarıyla aldatılan İzmirli Rumların gerçek karşısında büyük kedere düşüklerine dair.
1499	1 Ağus. 1337	Son savaşlarda Yunan Ordusunun verdiği ağır kayıplar ve bunların tepkilerine dair.
1500	3 Ağus. 1337	Son savaşlarda Yunan yaralılarının çokluğu nedeniyle evlerin bile hastaneye döndüğü, 5 nci Yunan Tümeninin savaş dışı kaldığı.
1501	3 Ağus. 1337	Yunan Ordusunda toplu kaçma olayları olduğu savaş sonucunun yarattığı hayal kırıklığının Yunan basınında yankılara sebep olduğu, iki Yunan prensinin de yaralıları arasında bulunduğu yaygın olarak söylendiği üzerine.

MAKİNE BASINDA

Erkanı Harbiyei Umumiye Riyasetine- Şifre

Düşman ordusunun kısmı küllisi Seyitgazi istikametinde serbest kaldı. Biz ordumuzun kısmı küllisini bu uğurda istimal ettik. Ordunun mukadderatını tesadüfe bırakmayarak mevcudiyetini muhafaza etmek için Seyitgazi tehlikesinin sarkına geçmeğe mütevekkiftir. Bu bapta Erkanı Harbiyei Umumiyenin bir emir ve kararı varsa is'arını istirham ederim.

17 Temmuz 37 saat beş buçuk sonrada yazılmıştır.

İSMET

Kadim

17 Temmuz 37
Sa. 5"40 sonra

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1068
Dosya NO. 56/42
Fihrist NO. 19-1

MAKİNE BASINDA

Genelkurmay Başkanlığına - Şifre

Düşman ordusunun büyük kısmı Seyitgazi doğrultusunda serbest kaldı. Biz, ordumuzun büyük kısmını bu uğurda kullandık. Ordunun kaderini rastlantıya bırakmayarak varlığını korumak, tez elden Seyitgazi'de beliren tehlikenin doğusuna geçmeğe bağlıdır. Bu konuda Genelkurmayın bir emir ve kararı varsa bildirilmesini dilerim.

17 Temmuz 1921 Saat 1730'da
yazılmıştır.

İSMET

Kapadım
17 Temmuz 1921
Saat 1740

Dolap	NO.	18
Klasör	NO.	1068
Dosya	NO.	56/42
Fihrist	NO.	19-1

۱۷ - ۷ - ۲۷
۸ - ۸ - ۸

۲۲
مار با شند ۰۵

عرب چچی قی مانده

A	6628
D	56
F	19

در تملک اهاطه فولرینک حرکات تعقیبیهی قالطاف
طاعنی شرقنده شمال توجیه اتیدیک و بوضوئه ادینی
در ریخی و اودا ادینی غروب خاستنده متفرقه
بولوناسه بوزنه قوزنی آتشدن حبیب و حبیب
غیببند طوبیور ایته ریک آکلا شیلجور بو -
مصنعت قارنومنده برنجی و ادینی غروب
سلفه سنده ده اصفی قوت ترک اییدرک
چینک الک سنده قوزنیلا آتشدن - آیواچو
خط شرقنده جواپیلنی ازوی کورمکده اولدنی
عهداییم ۱۹۲۱ قوزنیلا

ارمان خریه عقیبه
قوزنی

آحم ۱۷/۱۱
۱۰۱۱
میلر

۶

MAKİNE BASINDAErkânı Harbiye-i Umumiye

17- 7- 37

Sa. 8 sonra

Garp Cephesi Kumandanlığına

Düşmanın ihata kollarının hareket-ı takibiyeyi Kaltak dağı şarkından simale tevcih ettiği ve bu suretle Üçüncü, Dördüncü ve Onikinci Gruplar karşısında müteferrik bulunan bütün kuvvetlerini Eskişehir'in cenup ve cenubugarbisinde toplamak istediği anlaşıyor. Bu vaziyet karşısında Birinci ve Üçüncü Gruplar muntazasında da asgari kuvvet terk edilerek, cephenin en zinde kuvvetlerinin Eskişehir - Ayvacık hattı şarkında cem edilmesini lüzumlu görmekte olduğumu arz ederim.

1421 numaralıdır.

Erkânı Harbiye-i Umumiye Reisi

Vekili

FEVZİ

Açtım/

17 Minh

Sa.10"20 sonra

Dolap	NO.	18
Klasör	NO.	1068
Dosya	NO.	56/42
Fihrist	NO.	19

MAKİNE BAŞINDAGenelkurmay Başkanlığı

17 Temmuz 1921

Sa. 2000

Batı Cephesi Komutanlığına

Düşmanın kusatma kollarının takip hareketini Kaltak dağı doğusundan kuzeye yönelttiği ve böylece Üçüncü, Dördüncü ve Onikinci Gruplar karşısında dağınık bulunan bütün kuvvetlerini Eskişehir'in güney ve güneybatısında toplanak istediği anlaşıyor.

Bu durum karşısında Birinci ve Üçüncü Gruplar bölgesinde de en az kuvvet bırakılarak cephenin en güçlü kuvvetlerinin Eskişehir-Ayvacık hattı doğusunda toplanmasını lüzumlu görmekte olduğumu arz ederim.

Genelkurmay Başkanı

Vekili

FETVİ

Açtım/
17 Tem.
Sa. 2220

Dolap	NO.	18
Klasör	NO.	1068
Dosya	NO.	56/42
Fihrist	NO.	19

۱۶۹۶

الکثیر الشیخون فقهائنا و ائمتنا

عفت رب عود

A	4478
D	56
F	489

۲۷/۷/۱۸

مالی کوہ ۱۶۶ ۵۰

- ۱- محاسبه ایفاز بر عایت مدیر بوقه کنونی و قه چیه سند
- ۲- محاسبه چیه و صحت د -

رکبا بن عود

۶

۶.۹

سند لکایه فزونی

~~مورد~~

- ۱- محاسبه ایفاز بخار
- ۲- کنونی و قه چیه سند کی دکه فسانه
- ۳- قاید بر لحد و ادرینه اظهاریه
- ۴- بنی عود بر عایت ایفاز
- ۵- دکه یانه الم لیس ایچ به اردو
- ۶- دکه دکه اردو

فایده
نویس
۱۶۶

Eskişehir İstasyon Kumandanı vasıtasıyla
İsmet Paşa Hazretlerine

Malıköy 166 Sa.11 55 18/ 7/ 37

1. Muharebe Ilgaz boğazında mıdır, yoksa Sekizinci Fırka cephesinde midir ?

2. Şimal cephesinde vaziyet nedir ?

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Reisi

MUSTAFA KEMAL

MUSTAFA KEMAL PAŞA HAZRETLERİNE

1. Muharebe Ilgaz boğazındadır.

2. Sekizinci Fırka cephesindeki düşman kıtaatının şimaligarbiye kaydırılmakta olduğu anlaşıyor. Onikinci Grubun her üç fırkasıyla Ilgaz boğazından düşman yanına ilerlemesi için emir verdim. Dördüncü, Üçüncü Gruplarla şimalde henüz bir hareket yoktur.

İSMET

Kapadım/ 18 Minh

Sa. 12"30 zaval

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1068
Dosya NO. 56/42
Fihrist NO. 48-9

Eskişehir İstasyon Komutanı aracılığı ile
İsmet Paşa Hazretlerine

Malıköy 166 sa. 1155 18 Temmuz 1921

1. Muharebe Ilgaz boğazında mıdır, yoksa Sekizinci Tümen
cephesinde midir ?

2. Kuzey cephesinde durum nedir ?

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

MUSTAFA KEMAL

MUSTAFA KEMAL PAŞA HAZRETLERİNE

1. Muharebe Ilgaz boğazındadır.

2. Sekizinci Tümen cephesindeki düşman birliklerinin kuzeyba-
tıya kaydırılmakta olduğu anlaşıyor. Onikinci Grubun her üç tü-
meniyle Ilgaz boğazından düşman yanına ilerlemesi için emir verdim.
Dördüncü, Üçüncü Gruplarla kuzeyde şimdilik bir hareket yoktur.

İSMET

Kapadım/ 18 Tem.
Sa.1230

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1068
Dosya NO. 56/42
Fihrist NO. 48-9

$$\frac{2}{221}$$

A	4498
D	56
F	45-7

عائشہ بیگم

✓
۱۶.۵

رقم ... لقمہ اسفانتک رو مالہ دھم
 اولدین ... سفقہ زہ ستہ اللہ
 بر اول ... قدر کھیل اس کی کشف دایت
 ریتیاں اقدایتہ کزل اس ... منظم ...
 مہلتہ

۱۸-۷-۷۷
 ۱۷۷۷

۱۷

Arif Beyefendi'ye

Kırka - Lütfiye istikametinin fevkalade mühim olduğunu söylemistim. Mıntikanıza müntehi olan bu yol üzerinde sabaha kadar behemehal esaslı kesif ve emniyet tertibatı ahz ettiğinizin iş'arına muntazırım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Reisi
MUSTAFA KEMAL

18 - 7 - 37
Sa. 12 25 evvel

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1068
Dosya NO. 56/42
Fihrist NO. 45-7

Arif Beyefendi'ye

Kırka - Lütfiye doğrultusunun olağanüstü önemli olduğunu söylemistim. Bölgenizde son bulan bu yol üzerinde sabaha kadar her halde esaslı keşif ve emniyet düzeni almış olduğunuzun bildirilmesini beklerim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

MUSTAFA KEMAL

18 Temmuz 1921

Sa. 0025

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1068
Dosya NO. 56/42
Fihrist NO. 45-7

TAMİM / İleri ve geriye

Düşmana karşı tasım ettiğimiz tahassüt ve hareket planı muvaffakiyetle ikmal olunuyor.

Bu anlarda muvaffakiyetin esası ve kumandanların ve bilumum zabitanın en mühim vazifesi kıtaatın intizamını behemhal muhafaza etmesidir. En basit nefere kadar hareket-ı askeriye netayicine emniyet-i katiye ile intizar edilmesine iman ettirmek lazımdır. Muvaffakiyet-i katiyeden sonra dahi hiç bir hatayı affetmemek mesleğinde olduğumuz cümleye tahattur ettirilmelidir.

En son nefere kadar tamim olunacaktır.

18 Temmuz/37 zevalinde tamim edilmıştır.

İSMBT

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1068
Dosya NO. 56/42
Fihrist NO. 68-12

GENELGE / İleri ve geriye

Düşmana karşı tasarladığımız yığınak ve harekât planı başarıyla tamamlanıyor.

Bu anlarda başarının temeli ve komutanların ve bütün subayların en önemli görevi, birlikleğin düzenini her halde korumasıdır. Son ere kadar, askeri hareket sonuçlarının kesin bir güven ile beklenmesine yürekten inandırmak lazımdır.

Kesin başarıdan sonra bile hiç bir yanlış davranışı başıslamamak yolunda olduğumuz herkese hatırlatılmalıdır.

En son ere kadar duyurulacaktır.

18 Temmuz 1921 öğlesinde
yayınlanmıştır.

İSMET

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1068
Dosya NO. 56/42
Fihrist NO. 68-12

Grup 12

18/ 7/ 37 1921

Saat 14,30

Garp Cephesi Erkanı Harbiye Riyasetine

C. 18/ 7/ 37 saat 1,45 sonra

1. Onbirinci ve Üçüncü Firkalar Ilgaz boğazından tek mil kuvvetleriyle taarruza iştirak etmişlerdir. 57 nci Fırka alayları düşmana pek büyük hahış-i kahramanane ile ve baskın tarzında şedit taarruz ve hücumlar yapmışlar ve altmış mütceviz esir, birçok malzeme, hayvan, esliha ve cephane iğtinam eylemişlerdir. Düşmanın zayıflığı kesirdir. Süvari Firkası sağ cenahı temin etmek üzere Ahmet-turanbaba tepesine taarruzun inkisafı esnasında vasil olmuş ve müessir olmuştur. Göknebi mıntıkasındaki kitaattan Süvari Livasıyla Sekizinci Firkadan bir alay cephelerindeki düşmana taarruza geçmişlerse de neticesi hakkında henüz malumat alınamamıştır. Sekizinci Fırkanın diğer iki alayı ile ve fırka kitaat topçularıyla saat 1,30 sonrada Yukarıöğüt garbine hareket etmiş ve binaenaleyh taarruza iştirak etmemiştir.

2. Sabahleyin taarruzun inkisafı esnasında cephede bir süvari livasıyla bir piyade alayı mevcut olduğu zannediliyordu. Bu kuvvet mağlup ve ricata icbar edilmistir. Düşman mukabil taarruzunu bir alay takviye kitaatıyla yapmış ve bu da arz ettiğim çeşitle tenvikif edilmistir. Şimdilik düşman hakkında malumatım yoktur. Şimdi cephede umumi bir sükunet vardır. Arz olunur efendim.

18 Temmuz/337

Onikinci Grup Erkanı Harp Reisî

Ziya

Vürudu/

18/7/37 Saat 2"30 sonra

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1068
Dosya NO. 56/42
Fihrist NO. 48-4

Grup 12

18 Temmuz 1921
Saat 1430

Batı Cephesi Kurmay Başkanlığına

C. 18 Temmuz 1921 saat 1345

1. Onbirinci ve Elliyedinci Tümenler Ilgaz boğazından bütün kuvvetleriyle taarruza katılmışlardır. Elliyedinci Tümen alayları, pek büyük bir kahramanlık ve istekle baskın şeklinde şiddetli taarruz ve hücumlar yapmışlar ve altmışı aşkın tutsak, birçok gıda, hayvan, silahlar ve cephane ile geçirmişlerdir. Düşmanın kayıpları çoktur. Süvari Tümeni sağ yanı korumak üzere Ahmetturanbaba tepesine taarruzun gelişmesi sırasında ulaşmış ve etkili olmuştur. Göknebi bölgesindeki birliklerden Süvari Tugayı ile Sekizinci Tümen'den bir alay, cephelerindeki düşmana taarruza geçmişlerse de, sonucu hakkında şimdiye dek bilgi alınamamıştır. Sekizinci Tümen, öteki iki alayı ve tümen topçu birlikleriyle saat 1330'da Yukarı-söğüt batısına hareket etmiş, bundan dolayı taarruza katılmamıştır.

2. Sabahleyin taarruzun gelişmesi sırasında cepheye bir süvari tugayı ile bir piyade alayı bulunduğu sanılıyordu. Bu kuvvet yenilmiş ve geri çekilmek zorunda bırakılmıştır. Düşman karşı taarruzunu bir alay pekiştirme birlikleriyle yapmış ve bu da sunduğu gibi durdurulmuştur. Şimdilik düşman hakkında bilgim yoktur. Şimdi cepheye genel bir sessizlik vardır. Arz olunur efendim.

18 Temmuz 1921

Onikinci Grup Kurmay Başkanı
ZiyaGelişi/
18 Temmuz 1921 Saat 1430

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1068
Dosya NO. 56/42
Fihrist NO. 48-4

MAKİNE BASINDA

Şifre edilerek Ankara tel-
sizine yazılmıştır.

Kapadım.
19 Minh
Sa. 4 Evvel

Trkânı Harbiyei Umumiye Riyasetine

Düşmanın son vaziyeti hakkında hülâsa :

Bursa cephesinden müşahedeye müstenit malumat henüz gelmemiştir. Boztürk - Hamidiye'ye girmediği tahmin olunuyor. İki şimendifer arasında iki düşman fırkası süvari perdesini tazyik ederek Mollaoğlu - Kartalbala hattına geldi. Aynı bir fırkanın kolbaşı öğleden evvel saat yedide Sabuncupınar'da idi ve 7,45 evvelde diğer bir kol Bayramşah - Sökmen hizasından ilerliyordu. Bu iki kolun nereye kadar ilerlediği ve Tokmaklı - Afsinbaba hattıbalasında olduğu meçhuldür. Onikinci Grup karşısında düşmanın yalnız Onikinci Fırkası vardı. Kitaatin muhtaç oldukları sükunet ve intizamı temin edebilmek üzere Beskardes - Karacahisar - Süptürt - Çilhanedagı hattında muharebe-i katıye değil yalnız isgal ve tevkif muharebesi kabul edilmesi mütalaasındayım, böyle tebliğ ettim. Bu bapta bir emr-ü devletleri varsa makine basında intizar ederim.

19 Temmuz 37 Saat Uçbuçuk evvel

İSMT

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1068
Dosya NO. 56/42
Fihrist NO. 95

MAKİNE BAŞINDA

Şifre edilerek Ankara telsi-
zine yazılmıştır.Kapadım
19 Temmuz Sa.0400

Genelkurmay Başkanlığına

Düşmanın son durumu hakkında özet :

Bursa cephesinden gözetlemeye dayanan bilgiler henüz gelmemiştir. Bozüyük - Hamidiye'ye girmedeği sanılıyor. İki demiryolu arasında iki düşman tümeni, süvari perdesini zorlayarak Mollaoğlu-Kartalbala hattına geldi. Ayrı bir tümenin kolbaşı öğleden evvel saat yedide Sabuncupınar'da idi ve 0745'te diğer bir kol Bayramşah - Sökmen hizasından ilerliyordu. Bu iki kolun nereye kadar ilerlediği ve Tokmaklı - Afsinbaba tepeler hattında olduğu bilinmemektedir.

Onikinci Grup karşısında düşmanın yalnız Onikinci Tümeni vardı. Birliklerin muhtaç oldukları durgunluk ve düzeni sağlayabilmek üzere, Beşkardes - Karacahisar - Süpürt - Çilhane dağı hattında kesin sonuçlu muharebe değil, yalnız oyalama muharebesi yapılması düşüncesindeyim, böyle emir derdim.

Bu yolda yüksek emirleriniz varsa makine başında bekliyorum.

19 Temmuz 1921
Saat 0330

İSMET

Dolap	NO.	18
Klasör	NO.	1068
Dosya	NO.	56/42
Fihrist	NO.	95

A	4/4479
D	16
F	25-1

مردم

برگه

تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ
۱۹۹۱	۱۹۹۱	۱۹۹۱	۱۹۹۱

توبه اوردن ابر بر هر کس که در
 بدنی را ببرد و توانمند برده اوقات
 و شکرده باشی و در قوت خود به عارف
 و رفیق بزه فواید الهیه بساعت
 ایمنی میبندم احوه توانم هر کس که
 خود را ببرد ابرم حق اوردن و
 اساسه امور افراشته در قوت
 است آنروز را با اسلحه خند کشیده
 و ناخوشانه تره شد که قوت
 نامنه توانم تا کنون در برسانامه
 اورد و نوبه و حق حقیقت و جمع
 در ابر ببرد ابر و توانم تا کنون
 در ابر ببرد ابر و توانم تا کنون

1/ 8/ 37

Garp Cephesi Kumandanlığına

Yunan Ordusuyla beraber hareketi askeriyyeyi takip eden İzmir İtalyan mümessil-i askerisinin yedinci raporunda, Yunanlıların bizden aldıkları esir miktarının iki bini geçmediği ve iğtinam-ı harbiye dediklerin sayın da başlıcaları dört toptan ibaret olduğu ve askerimizin kuvve-i maneviyesini pek mükemmel buluyor. Vaziyetin bize fevkalade müsait bulunduğu bildirilmektedir. Şimdi ayrıca alınan mevsuk habere göre ikinci bir taarruz için Yunan Trkani Harbiye heyeti arasında ihtilaf zuhur etmiştir. İzmir ve Mülhakatındaki bütün jandarmalarla Aydın hattı üzerindeki ufak tefek askeri müfrezeleri hep gepheye gönderilmiştir. Asayiş umuru ahiren Kıbrıs'dan toplanılan getirilen yediyüz küsur bahriye efradına teslim edilmiştir. Nihayet Aygıros papazları da taht-ı silaha davet edilecektir. Efrad-ı mezkure Yunan'ın Anadolu'ya getirebileceği kuvvetin son derecesi olmak üzere tahmin ve takdir olunur. Rumlar namına Yunanistan'a gönderilen bir beyannamede Anadolu seferi pek mecnunane bir hareket olmak üzere tavsiye ve akl-ı hakikate rücu ve tavsiye edilmekte ve böyle sarıh felaketlere girmekte devam ediliirse Amerika Rumlarının Yunanistan'la bir güna muavenette bulunamayacakları anlaşılmıştır.

İstihbarat Müdürü
Hasan Fehmi

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1098
Dosya NO. 16/141
Fihrist NO. 25-1

1 Ağustos 1921

Batı Cephesi Komutanlığına

Yunan Ordusuyla beraber askeri hareketi izleyen İzmir İtalyan askeri gözlemcisi yedinci raporunda, Yunanlıların bizden aldığı tut-sak sayısının ikibini geçmediğini ve ele geçirilen savaş gereçleri dedikleri nesnenin baslıcalarının ancak dört top olduğunu ve askerimizin moral gücünü pek yatkın buluyor.

Durumun bize olağanüstü elverişli olduğu bildirilmektedir. Şimdi ayrıca alınan güvenilir haberlere göre, ikinci bir saldırı için Yunan kurmay kurulu arasında anlaşmazlık meydana gelmiştir.

İzmir ve yöresindeki bütün jandarmalarla Aydın hattı üzerindeki ufak tefek askeri müfrezeler hep cepheye gönderilmiştir. Güvenlik işleri sonradan Kıbrıs'tan toplanarak getirilen yediyüzü aşkın deniz eratına teslim edilmistir. Sonunda Aynaros papazları da silah altına çağrılacaktır. Sözü edilen erat, Yunan'ın Anadolu'ya gönderebileceği kuvvetin son sınırı olmak üzere oranlanır ve değerlendirilir.

Rumlar adına Yunanistan'a gönderilen bir bildirgede, Anadolu seferi pek çilginca bir davranış olmak üzere nitelenmekte ve akıl ve gerçeğe dönmek salık verilmekte ve böylece büyük zararlara girmekte direnilirse, Amerika Rumlarının Yunanistan'a herhangi bir yardımda bulunamayacakları anlaşılmıştır.

İstihbarat Müdürü
Hasan Fehmi

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1098
Dosya NO. 16/141
Fihrist NO. 25-1

Adet
285

Söke

Garp Cephesi Kumandanlığına

29 tarihli İzmir raporu : Taarruzun ilk günlerinde zafer taneleriyle aldatılan İzmir Rumları hakikatin dehşetini şimdi anlamışlardır. Temmuzun yirmisine kadar yalnız İzmir'e gelen yaralıların miktarı oniki bini geçiyor. İzmir bütün emakin-i miriyeden maada pek çok hususi mesken dahi hastaneye kalbolunmuş ve henüz getirilecek yaralılar için adedi pek çok hane sahiplerine, hanelerinde hemen bir ikişer karyola hazırlamaları emir olunmuştur. Kütahtya'dan itibaren İzmir'e doğru mütezayit bir kasafet simendifer hattı üzerindeki bütün kasabalar yaralılarla malamdır. Macruh nakliyatı hesabıyla trenler diğer nevi nakliyatı kesmişlerdir. Ezcümle Manisa'da hastane olmadığından ev kalmadı. Ayrıca Bursa'ya gönderilen macruhların miktarı da onbinden aşağı olmadığı katıyen temin ediliyor. İki üç günden beri İzmir Rumları arasında müthiş bir meyusiyet hüküm sürüyor. Ahali ve asker ne olursa olsun artık harp etmeyeceklerini alenen söylemektedirler.

31/ 7/ 37

Ş.2. 1/ 8/ 37

İstihbarat Müdürü

Hasan Fehmi

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1098
Dosya NO. 16/141
Fihrist NO. 25

Dosya NO. 16/141
Fihrist NO. 25

Sayı
285

Sıra

Batı Cephesi Komutanlığına

29 günlü İzmir raporu :

Taarruzun ilk günlerinde zafer sarkıları ile aldatılan İzmir Rumları gerçeğin korkunçluğunu şimdi anlamışlardır. Temmuzun yirmisine kadar yalnız İzmir'e gelen yaralıların sayısı oniki bini geçiyor. İzmir'de bütün devlet yapılarından başka pek çok özel yapılar dahi hastaneye çevrilmiş ve yeniden getirilecek yaralıların için sayısı pek çok ev sahiplerine, evlerinde hemen bir ikiser kar-yola hazırlamaları buyrulmuştur.

Kütahya'dan başlayarak İzmir'e doğru gittikçe çoşalıp yoğunlaşan demiryolu üzerindeki bütün ilçeler yaralılarla dopdolu dur. Yaralı taşınması nedeniyle trenler diğer çeşit taşımayı kesmişlerdir. Bu arada Manisa'da hastane olmadık (1) ev kalmadı.

Ayrıca Bursa'ya gönderilen yaralıların sayısı da onbinden aşağı olmadığı kesinlikle söyleniyor.

İki üç günden beri İzmir Rumları arasında korkunç bir umutsuzluk hüküm sürüyor. Halk ve asker ne olursa olsun artık savaşmayacaklarını açıktan söylemektedirler.

31 Temmuz 1921

S.2. 1 Ağustos 1921

İstihbarat Müdürü

Hasan Fehmi

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1098
Dosya NO.16/141
Fihrist NO. 25

(1) Doğrusu böyle olsa gerek.

24

موضوع:

موضوع: ...

عربی	نومبر و سی	کلی
------	------------	-----

۸۰۱

تلف فامه

A	414479
D	16
F	26-2

۲

انشا	ماده	تاریخ	آلدهای عمل	حکومت نظراتی عامارشدن ملازمه مستورات قبول ایضا	سابقه	کلیدی	نومرداسی	عمرتی
	اول مکرر		آلدهای عمل	حکومت نظراتی عامارشدن ملازمه مستورات قبول ایضا	اول مکرر			
	اول مکرر		کشیده اولدهای عمل					

مقبول خروج معلول و حخته اولده بود به امر و سست ضایعاتی و غیره
مجاوزه و ~~مطلوبه~~ انقد ۱ مکتوبه یونانید اسکینه و لوناچه حواله شده نقصان دولتم بخود
در عواید ناخالی بر آنده مختلفه سنده مدعیه ایستد اکتبه الکلیست
و بر بیه مهلت ختاج بولیدی و غیره خاندان و غریبات افراسینه با سلاطین و اوند
سراج بولیدان اجماع اید لا کلی بید بر بطور انقد ۱ مکتوبه سلاطین و متبه
ای عواید سست آتوده آید بر غیره اقسامه نقل یونانید قرالت و اوله و غیره
احترامیه صالحی و ضلعه سنده بر اهدول ظهور اید تکی نقد دره و استفا
الکلیه اربع با سینه بر التوبه جزای نقدی آنه خفی و حته لری صا قلابه کسیران
مکتوبه مکتوبه ۸۰۱

2.Ş. 2/ 8/ 37

1., 5., İhtiyat Gruplarına

RESMİ TEBLİĞ

Ajans

1. Tskışehir şarkında tarafsız arasında kesif faaliyeti olmuştur. Daha coudta düşman gerilerinde icrayı faaliyet eden a-kıncı kıtaatımız Dumlupınar şarkındaki Baskımse'ye Düzağaç cıvarında bir düşman müfrezesine taarruz ederek mezkur müfrezeyi dağıştırmıştır. Fırar eden düşman, ikisi zabıt olmak üzere otuz kadar maktul terk etmiş ve birçok esliha, elbise, çadır, telefon ve malzemesi vesaire iğtinam olunmuştur. Bu cıvarda Düzağaç ile Sinanpaşa arasındaki düşman otomobil kollarına muvaffakiyetli baskın yapılarak zayıat verdirilmiştir. Afyonkarahisar mıntıkasında sükunet vardır. Denizli mıntıkasında tarafsız arasında piyade ateşi teati olunmuştur.

2. Ankara- 1 Ağustos : 30 temmuz tarihli İstanbul gazetesinin verdiği malumata göre Yunan Ordusunun hareket-i harbiyenin ilk safhasında bilhassa zabıt nokta-i nazarından uğradığı zayıat pek müthistir. Yunan efkar-ı umumiyesini tehye etmek için doğruca adalara, Tesalya ve Makedonya'ya gönderilen ve ekseriyeti azimesi Anadolı'da havali-i mesgulede müesses hastanelerde bırakılarak, cüzi bir kısmı Atina'ya nakledilen Yunan mecruhtarının sü-lüsanesini zabıt ve küçük zabıtan teşkil ediyor. Atina'da yeni hastaneler indas olunmakta ve ahalinin maneviyatı bozulmasın diye yaralıların hariçten ziyaret olunmasına müsaade edilmemektedir. Herhangi bir ferdin mecruhtarla görüşebilmesi Atina Merkez Kumandanlığının müsaade-i mahsusasına menuttur. Atina mahafilinin tahminatına nazaran taarruz bidayetinden beri maktul, mecruh, malul ve hasta olarak Yunan Ordusunun zayıat-ı umumiyesi kırk bin mütecavizdir.

3. Ankara- 1 Ağustos : Yunanlılar Tskışehir ve Kütahya havalisinde ahaliye tazyikata devam etmektedirler. 26 temmuz 37 tarihli bir Atina telgrafnamesinde, silahları teslim etmek için Tskışehir ahalisine verilen mühlet hitam bulduğu cihetle hanelerde taharriyat icrasına baslandı ve evinde silah bulunanların idam edileceği bildiriliyor.

Ankara- 1 Ağustos : Salanik'te müntesir Yeni Asır gazetesinin Atina'dan aldığı bir telgrafnameye nazaran Yunanlılar Kralın karargah-ı umumiyesini ihtiva eden Salihli-Uşak mıntıkasında bir ihtilal zuhur ettiği takdirde bilhistisna ahaliden adam basına bir altın cezaı nakdi alınacağını ve çeteleri saklayan kimselerin nefiy ve tehcir edileceğini ilan etmişlerdir.

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1098
Dosya NO. 16/141
Fihrist NO. 26, 26-1, 26-2, 26-3

4. Ankara- 1 Ağustos : Atina'da müntesir Eleftriyoş Tipos gazetesini, Eskişehir kapılarında vuku bulan muharebatın Anadolu kuvvetlerinin geri çekilmesiyle noticelenmesine rağmen Kuvayı Milliye'nin zinde ve kavi olduğunu kayıt ile ordumuzun bütün kabiliyet ve kudret-i harbiyesini muhafaza etmekte bulunduğunu itiraf ediyor.

Ankara- 1 Ağustos : Anadolu harekât-ı askeriyesinden bahis eden Rumca Patris gazetesi aynen şu satırları yazıyor : Bizim planlarımız ve generallerimiz varsa, unutmamalıyız ki karşımızda bulunan düşman yani Türkler mükemmel kumandanlara ve planlara maliktir. Mustafa Kemal Paşa Harb-i Umuminin doğurduğu bir dahidir.

5. Pozantı- 31 Temmuz : Adana Hoyet-i Merkeziyesi kahraman kıtaatımıza yedi bin paket tütün ihda ve tevzi eylemiştir.

6. Ankara- 1 Ağustos : Fransız matbuatı Fransa'nın son tecrübe-i müsalemet yapmak istediğinden bahisle, Fransız Hükümetinin samimiyetini göstermek için Türkiye'ye karşı gayet müsait bir hattı hareket takip edeceğini ve şarkın en zengin olduğu (nu) rivayet ediyor; Kilikya'nın sahib-i hakikisi olan Türklere iade olunacağını yazmaktadırlar. Bu neşriyata nazaran Kilikya'da ne Fransız jandarması ne de Fransız memurin-i maliyesi ipka olunacaktır.

Ankara- 1 Ağustos : Londra'dan bildirildiğine nazaran Taymis gazetesi, Amerika sefirinin Meclis-i Ali'ye iştirak edeceğini istihbar eylemektedir.

1 Ağustos 37

A N A D O L U

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1098
Dosya NO.16/141
Fihrist NO.26-3, 26-4

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1098
Dosya NO.16/141
Fihrist NO.26, 26-1, 26-2, 26-3

2.Ş.

2 Ağustos 1921

1 nci, 5 nci, İhtiyat Gruplarına

RƏSMİ TƏBLİĞ

Ajans

1. Bşkışehir doğusunda iki taraf arasında keşif çalışmaları olmuştur. Daha güneyde düşman gerilerinde çalışmalarını yürüten akıncı müfrezelerimiz Dumlupınar doğusundaki Beşkinse ve Düzağaç yöresinde bir düşman müfrezesine taarruz ederek adı geçen müfrezeyi dağıtmıştır. Kaçan düşman ikisi subay olmak üzere otuz kadar ölü bırakmış ve birçok silah, elbise, çadır, telefon makine ve malzemesi ve baska şeyler ele geçirilmiştir. Bu yörede Düzağaç ile Sinanpaşa arasındaki düşman otomobil kollarına başarılı baskın yapılarak kayıplar verdirilmiştir. Afyonkarahisar bölgesinde durgunluk vardır. Denizli bölgesinde iki taraf arasında karşılıklı piyade ateşi olmuştur.

2. Ankara- 1 Ağustos : 30 temmuz günlü İstanbül gazetelerinin verdiği bilgilere göre, Yunan Ordusunun savaş hareketinin ilk evresinde, özellikle subay bakımından uğradığı kayıplar pek korkunçtur. Yunan kamuoyunu heyecanlandırmamak nedeniyle doğruca adalara, Tesalya ve Makedonya'ya gönderilen ve büyük çoğunluğu Anadolu'da işgal bölgelerinde kurulmuş hastanelerde bırakılarak, küçük bir bölümü Atina'ya taşınan Yunan yaralılarının üçte ikisini subay ve asubay oluşturuyor. Atina'da yeni hastaneler kurulmakta ve halkın morali bozulmasın diye yaralıların dışardan ziyaret edilmesine izin verilmemektedir. Herhangi bir kişinin yaralılarla görüşebilmesi Merkez Komutanlığının özel iznine bağlıdır.

Atina çevrelerinin tahminlerine göre taarruzun başlangıcından beri ölü, yaralı, sakat ve hasta olarak Yunan Ordusunun toplam kaybı kırk bini askındır.

3. Ankara- 1 Ağustos : Yunanlılar, Bşkışehir ve Kütahya yöresinde (halka) baskılarını sürdürmektedirler. 26 temmuz 1921 günlü bir Atina telgrafında, silahlarını teslim etmek için Bşkışehir halkına verilen sürenin bitmiş olması nedeniyle evlerde arama yapılmasına başlandığı ve evinde silah bulunanların idam edileceği bildiriliyor.

Ankara- 1 Ağustos : Selânik'te yayınlanan Yeni Asır gazetesinin Atina'dan aldığı bir telgrafa göre Yunanlılar, Kralın genel karargahını kapsayan Salihli-Uşak bölgesinde bir ayaklanma meydana gelirse, ayıksız haktan adam başına bir altın para cezası alınacağını ve çeteleri saklayan kimselerin sürüleceklerini duyurmuşlardır.

Dolap NO. 18

Klasör NO. 1098

Dosya NO.16/141

Fihrist NO.26, 26-1, 26-2, 26-3

4. Ankara- 1 Ağustos : Atina'da yayınlanan Eleftriys Tipos gazetesi, Eskişehir kapılarında meydana gelen muharebelerin Anadolu kuvvetlerinin geri çekilmesiyle sonuçlanmasına rağmen Milli Kuvvetlerin güçlü ve kuvvetli olduğunu belirterek, ordumuzun bütün yetenek ve savaş gücünü korumakta bulunduğunu itiraf ediyor.

Ankara- 1 Ağustos : Anadolu askerî harekâtından söz eden Rumca Patris gazetesi tıpkı şu satırları yazıyor : Bizim planlarımız ve generallerimiz varsa, unutmamalıyız ki karşımızda bulunan düşman, yani Türkler yetkin komutanlara ve planlara sahiptir. Mustafa Kemal Paşa Birinci Dünya Savaşının doğurduğu bir dahidir.

5. Pozantı- 31 Temmuz : Adana Merkez Kurulu (Heyet-i Merkeziye) kahraman birliklerimize yedi bin paket tütün armağan etmiş ve dağıtmıştır.

6. Ankara- 1 Ağustos : Fransız basını Fransa'nın son barış dememesi yapmak istediğinden söz ederek, Fransız Hükümetinin içtenliğini göstermek için Türkiye'ye karşı pek elverişli bir davranış izleyeceğini ve doğunun en zengin olduğu söylenen Kilikya'nın gerçek sahibi olan Türklere geri verileceğini yazmaktadırlar. Bu yayınlarla göre Kilikya'da ne Fransız jandarması ne de Fransız maliye memurları kalacaktır.

Ankara- 1 Ağustos : Londra'dan bildirildiğine göre Taymis (Times) gazetesi Amerika elçisinin Yüce Meclise katılacağını haber almıştır.

1 Ağustos 1921

A N A D O L U

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1098
Dosya NO.16/141
Fihrist NO.26-3, 26-4

(ع) یونانیہ اردو سے چھ لاکھ سو سو روپے
میں خریدی ہوئی تھیں اور پھر وہ
پچھلے چھ لاکھ سو سو روپے

A	514479
D	16
F	33-3

شود شده شده افلا تله شری نرانی
از بر و دولت مشغول شده از کیم اعاده می و نرانی
نرانی نرانی ای که شغل و نرانی
نرانی نرانی نرانی نرانی نرانی
نرانی نرانی نرانی نرانی نرانی
نرانی نرانی نرانی نرانی نرانی
نرانی نرانی نرانی نرانی نرانی
نرانی نرانی نرانی نرانی نرانی

عمر بن الخطاب
عمر بن الخطاب

Handwritten notes and signatures on a grid background. The text is in Urdu and includes names like 'محمد علی', 'محمد علی', 'محمد علی', and 'محمد علی'. There are also some numbers and dates written.

TELEGRAF

4/ 8/ 37

1., 3., 4., 5., 12 nci Grup Kumandanlıklarına
İhtiyat Grubu Kumandanlığına (İstasyona)

1. İzmir'den alınan mevzuat malumata göre, İzmir'e gelen Yunan yaralılarının miktağı oniki bini geçiyor. İzmir'in emakin-i miriye-siyle pek çok hususî haneler hastaneye kalbolmudur. Manisa'da hastane olmadık hane kalmamış gibidir. Kütahya-İzmir simendiferi üzerindeki kasabalar yaralılarla doludur. Yaralıların çokluğundan İzmir Rumları dehşet ve meyusiyete düşmüşlerdir. Diğer bir menbâdan alınan malumata nazaran, Yunanlılar zayıatlarını 2 bin maktul olmak üzere 12 bin olarak resmen bildirmişlerse de hakikatte daha fazladır. 8n ziyade zayıata uğrayan fırkaları Beş, Oniki ve Onüçüncü Fırkalarımız. Beşinci Fırka zayıattan dolayı saf harici bırakılmıştır. İzmir mühakatından jandarmalarla ufak tofok müfrezeler kamilen cepheye sevk olunmuş, umur-u inzibatiye Kıbrıs'tan getirilen bahçiyi efradına tevdi olunmuştur. Aynaros papazlarının bile tahtı silaha daveti mevzu bahis imiş.

2. Yunan Ordusunda harekâtı askeriyeyi takip eden İtalyan mü-messil-i askerisi, Yunanlıların Türklerden aldıkları üsere ve ganimin pek cüzi olduğunu beyan etmiştir.

3. İtalyan matbuatının nesriyatına nazaran, İtalya Hükümetinin Şark Mesalesinde nokta-i nazarı, Sarki Trakya ile İzmir ve havali-i meşgulesinin Türkiye'ye iadesi ve Boğazların Türklere tevdi ile Türkiye istiklal ve hakimiyetinin tanınması merkezindedir. Tan gazetesi; Yunanlıların bir netice-i katiye elde edinceye kadar temdid-i hareket etmek isteyeceklerse de Türk milliyetperverleri bu harbin hayat ve istiklalleri için son ve kati olduğunu bildiklerinden son derece mukavemet edeceklerdir, diyor.

Aslına mutabıktır/3 Minh
Lutfu

Garp Cephesi K.
İSMET

Sincan'da Kemal Efendi'ye 4.8.37
I nci Grupta Sami Efendi'ye (Mihaliççık)
III ncü Grupta Ali Efendi'ye
7.30 sonrada Grup 12'de emir zabiti
Sadı Efendi'ye
IV ncü Grup telefoncu Veli'ye saat 10,30
Sonra

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1098
Dosya NO. 16/141
Fihrist NO. 33-2, 33-3

TELGRAF

3 Aġus. 1921

1., 3., 4., 5., 12 nci Grup Komutanlıklarına
İhtiyat Grubu Komutanlığına (İstasyona)

1. İzmir'den alınan güvenilir bilgilere göre, İzmir'e gelen Yunan yaralılarının sayısı oniki bini geçiyor. İzmir'in devlet yapılarıyla pek çok kimselere ait evler hastaneye çevrilmiştir. Manisa'da hastane olmadık ev kalmamış gibidir. Kütahya - İzmir demiryolu üzerindeki ilçeler yaralılarla doludur. Yaralıların çokluğundan İzmir Rumları korkuya ve yasa düştülerdir.

Diğer bir kaynaktan alınan haberlere göre, Yunanlılar kayıplarını 2 bin ölü olmak üzere 12 bin olarak resmen bildirmişlerse de gerçekte daha çoktur. En çok kayba uğrayan tümenleri Beş, Oniki ve Onüçüncü Tümenlermiş. Beşinci Tümen kayıplar nedeniyle savaş dışı bırakılmıştır. İzmir ilçe ve bucaklarından jandarmalarla ufak tefek müfrezeler bütünü ile cepheye gönderilmiş, güvenlik işleri Kıbrıs'tan getirilen deniz erlerine verilmiştir. Aynaros papazlarının bile silah altına çağırılması söz konusu imiş.

2. Yunan Ordusunun askerî Harekâtını izleyen İtalyan askeri gözlemcisi, Yunanlıların Türklerden aldıkları tutsak ve gıdaların pek az olduğunu söylemiştir.

3. İtalyan basınının yayınlarına göre, İtalya Hükümetinin Doğu Sorununda görüşü; Doğu Trakya ile İzmir ve işgal edilmiş yöresinin Türkiye'ye geri verilmesi ve Boğazların Türklere teslimiyle, Türkiye bağımsızlık ve egemenliğinin tanınması merkezindedir.

Tan gazetesini; Yunanlılar kesin bir sonuç elde edinceye kadar harekâtı uzatmak isteyeceklerse de, Türk vatanseverleri bu savaşın yaşam ve bağımsızlıkları için son ve kesin olduğunu bildiklerinden sonuna kadar dayanacaklardır, diyor.

Batı Cephesi K.
İSMTT

Aslının aynıdır: 3 Aġus.
Lütfü

Sincan'da Kemal Efendi'ye 4 Aġus. 1921
I nci Grupta Sami Efendi'ye (Mihalıççık)
III ncu Grupta Ali Efendi'ye
1930'da Grup 12'de emir subayı Sadi
Efendi'ye
IV ncu Grupta telefoncu Veli'ye
Saat 2230

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1098
Dosya NO. 16/141
Fihrist NO. 33-2, 33-3

190/300

1- 150/300

A	4/4/79
D	16
F	38-2

۱- در مورد اینجانب ادله و قسائم و بابت
بدرین مورد درج در سند - قسائم و بابت

۱- در مورد اینجانب ادله و قسائم و بابت
بدرین مورد درج در سند - قسائم و بابت

۱- در مورد اینجانب ادله و قسائم و بابت
بدرین مورد درج در سند - قسائم و بابت

۱۷/۱/۵ (۱۵)

۱- در مورد اینجانب ادله و قسائم و بابت
بدرین مورد درج در سند - قسائم و بابت

۱- در مورد اینجانب ادله و قسائم و بابت
بدرین مورد درج در سند - قسائم و بابت

۱- در مورد اینجانب ادله و قسائم و بابت
بدرین مورد درج در سند - قسائم و بابت

289/ RŞMİ 150/300

3- Ağustos

Garp Cephesi K.

1 ağustos/37 tarihli İzmir raporundan ; Trenlerin mütemadiyen yaralıları taşımaya (rağmen) Yunanlılar hala mecruh nakliyatının arkasını alamamışlardır. Temmuz nihayetine kadar İzmir'e getirilen mecruhların miktarı otuz bine baliğ oluyor. Bütün hastaneler, müessesat-ı hususiye, evler dolduğu gibi, vapurlar muttasıl adalara, Selanik'e ve Yunanistan'a mecruh taşımaktadırlar. Hat güzergahındaki bütün kasabalar ve köyler hastane kesilmiş ve Uşak'taki mebanî istiap edemediğinden mecruhların bir kısmı istasyon civarında ve açıkta kalmışlardır. Aynı zamanda Yunan Ordusunda toplu ve ehemmiyetli firarlar vuku buluyor. Firara mümanaat için Urla'da bulunan yegane depo taburundan müstacelen getirilen beşer, onar kişi geçit mahallerine yerleştirilmiş ise de faydası görülememiştir.

Esir-i harp diye İzmir'e getirilen Türklerin işgal sahasından mahsusen toplanmış sivil ahaliden oldukları anlaşılmaması üzerine, muvafık ve muhalif bütün Yunani gazeteler, esir edildiği evvelce ilan olunan otuz bin Türk askeriyle yüz kisur topun nerede olduğu hakkında Gunaris'ten aleğen izahat istemektedirler. İzmir Rumları emsalsiz bir ye'si umumî ve matem içindedirler.

Hamis : Onüçüncü Fırkanın kumandanlığını deruhte atmış olan Prens Anderya, Tskisehir civarında mecruh düştü. Prens Nikola'nın da yaralandığı sayıdır.

3/ 8/ 37

İstihbarat Müdürü
Hasan Fehmi

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1098
Dosya NO.16/141
Fihrist NO.38, 38-1, 38-2

289 RESMÎ 150/300

3 Ağustos

Batı Cephesi Komutanlığına

1 ağustos 1921 tarihli İzmir raporundan :

Trenlerin ara vermeden yaralıları taşımaya karşı Yunanlılar henüz yaralı taşımanın arkasını alamamışlardır. Temmuz sonuna kadar İzmir'e getirilen yaralıların sayısı otuz bin buluyor. Bütün hastaneler, özel kurumlar, evler olduğu gibi, vapurlar aralıksız adalara, Solanik'e ve Yunanistan'a yaralı taşımaktadırlar. Yol üzerindeki bütün ilçeler ve köyler hastane kesilmiş ve Usak'taki yaralıları alamadığından yaralıların bir kısmı istasyon yakınında ve açıkta kalmışlardır.

Aynı zamanda Yunan Ordusunda toplu ve önemli kaçmalar oluyor. Kaçakları önlemek için Urla'da bulunan biricik depo taburundan ivedilikle getirilen erler beser, onar kişi geçit yerlerine yerleştirilirse de yararı görülememiştir.

Savaş tutsakları diye İzmir'e getirilen Türklerin, işgal bölgesinden mahsustan toplanmış sivil halktan olduklarının anlaşılması üzerine, hükümet taraflısı ve karşı bütün Yunanlı gazeteler, tutsak edildikleri şüpheye bildirilen otuz bin Türk askeri ile yüzü askın toplan nerede olduğu üzerinde Gıyaset'ten ağızdan ağıza bilgi istemektedirler.

İzmir Rumları görülmemiş bir keder ve genel yas içindedirler.

Not : Onüçüncü Tümenin komutanlığını yapmış olan Prens Andreu Gskischir yâresinde yaralanmıştır. Prens Nikola'nın da yaralandığı söylentisi yaygındır.

3 Ağustos 1921
İstihbarat Müdürü
Hasan Fehmi

Dolap NO. 18
Klasör NO. 1098
Dosya NO. 16/141
Fihrist NO. 38, 38-1, 38-2